

Rauman kaupunki
Tekninen toimiala
Piritta Ernvall
Tomi Aho

Viite Lausuntopyyntö 23.6.2022

Aihe Rauman Kylmäpihlajan majakan ravintolarakennuksen sisäiset muutostyöt, sisätilojen laajennus ja julkisivumuutos

Rauman kaupunki on pannut vireille rakennuslupahakemuksen koskien Selkämeren kansallispuiston alueella Kylmäpihlajan saarella kiinteistöllä 684-402-7-1 sijaitsevan vuonna 1953 valmistuneen Kylmäpihlajan majakkarakennuksen matalamman kaksikerroksisen siipiosan sisätilamuutoksia, sisätilojen laajennusta sekä julkisivumuutosta.

Muutos liittyy Kylmäpihlajan majakan remontin 2. vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa (2009) toteutettiin majakan 12-kerroksisen torniosan linjasaneeraus. Jälleenrakennuskaudelle tyypillistä arkkitehtuuria edustava matalampi tiilirunkoinen ja slammattu huoltosiipi toimii nykyisin mm. ravintolakäytössä.

Rakennushallituksen arkkitehtien Antero Pernajan ja Kaarina Tammisen suunnittelema jälkifunktionalismin piirteitä omaava majakka on osoitettu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) maakunnallisesti merkittäväksi kohteeksi.

Alueella on voimassa Kylmäpihlajan ranta-asemakaava (2001) Kaavassa saari on osoitettu virkistyspalvelualueeksi (**VM1**), johon liittyy kaavamääräys: *Alueelle saa sijoittaa virkistys- ja vapaa-aikatoimintaa sekä niihin liittyvää majoitustoimintaa ja vesiliikennettä palvelevia rakennuksia, rakennelmia ja laitteita. Kaikissa luvanvaraisissa toimenpiteissä tulee kiinnittää erityistä huomiota toimenpiteen sopeutumiseen rakennettuun ympäristöön, maisemaan ja luonnontilaan. Majakan ympäristö on osoitettu merkinnällä **s1**: Suojeltava alueen osa, jolla ei saa suorittaa sen luonnontilaa muuttavia toimenpiteitä.*

Majakkarakennus on osoitettu kaavassa merkinnällä **sr-2**: *Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas rakennus. Maankäyttö- ja rakennuslain 57§:n 2 momentin nojalla määrätään, että rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävät korjaus- tai muutostyöt tulee suorittaa siten, että ne eivät turmele julkisivujen ja vesikattojen*

kulttuurihistoriallista tai maisemallista arvoa. Rakennukseen saa sisustaa huonetiloja aluekohtaisesti merkityn rakennusoikeuden ja kerrosluvun sitä estämättä.

Satakunnan Museo on osallistunut 1.6.2022 hankkeesta järjestettyyn neuvotteluun, jossa esiteltiin kahta vaihtoehtoa uuden välipohjan ja ikkunoiden toteutukselle. Näistä päädyttiin lopulta vaihtoehtoon, jossa muutosalueella lähinnä ikkunoita koskevat ulkoiset muutokset jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Suunnitelmien mukaan majakan huoltosiiven ensimmäisessä kerroksessa oleviin pesu- ja saunatiloihin toteutetaan taloteknisiä muutoksia, kuten vesi- ja viemäriinjojen uusiminen. Tilajärjestys säilyy ensimmäisessä kerroksessa entisellään. Toisessa kerroksessa rakennuksessa toimivan ravintolan tiloja on tarkoitus laajentaa nykyisen ravintolasalin vieressä olevaan kahden kerroksen korkuiseen varavoima- ja muuntamotilaan rakentamalla siihen välipohja, jonka yläosaan tulisi ravintolasalin 54 m² laajennus ja alapuolelle jäävään tilaan tekninen tila sekä uusi iv-konehuone. Rakennuksen julkisivuilla muutos koskee koillissivun neljän kookkaamman ikkunan uusimista alumiini-puupuiteisilla 3-lasisilla lämpöikkunoilla alkuperäisen puitemallin mukaan. Yksi ikkunoista tulee toimimaan myös varapoistumistienä, johon liittyy pieni ritilätasanne sekä tikkaat. Lisäksi koillissivulle ikkunoiden viereen hieman alemmaksi toteutetaan korvausilmasäleikkö.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo pitää rakennuksen sekä alueen arvoihin peilaten esitettyjä suunnitelmia hyvin laadittuina. Museo näkee, että suurelta osin sisätiloihin kohdistuvat muutokset ovat rakennuksen käytön kannalta perusteltuja. Museon kannanotto liittyy hankkeen vaikutuksiin rakennukseen ulkoasussa. Maakunnallisesti merkittävän majakkarakennuksen ulkoasuun kohdistuvat muutokset ovat verrattain pieniä ja kohdistuvat käytännössä koillissivun neljään jo valmiiksi muutoksia kokeneeseen ikkunaan. Aukotus ja puitemalli tulevat säilymään alkuperäisinä, joskin uusissa ikkunoissa puiteiden leveyteen tulee kiinnittää huomiota, jotta ne vastaisivat mahdollisimman paljon alkuperäistä. Varapoistumistiehen liittyvä pieni tasanne ja tikkaat sekä niiden viereen aiottu väritykseltään julkisivua vastaava korvausilmasäleikkö eivät merkittävästi riko hyvin säilynyttä kokonaisuutta eivätkä ole ristiriidassa rakennuksen alkuperäisten ominaispiirteiden kanssa.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Kirsti Virkki, Päivi Valkama
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä